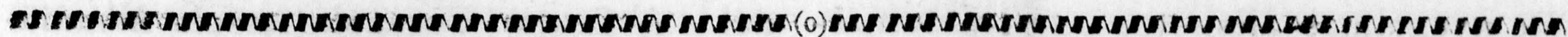

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Aprilis' 25dikén, 1823.

Török Birodalom.

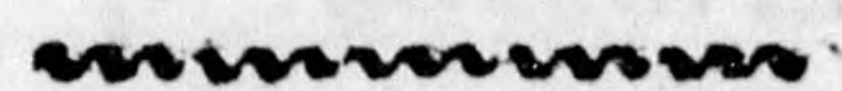
Alig mult három hete a' Konstantzi-nápolyi nagy égésnek, 's már építetnek az új házak, szinte olly könnyű szerrel és kevés gondosággal, mint ezelőtt, hogy jövedőre is, annál inkább legyen mit megemészteni a' lángoknak.

A' letett Nagy-vezér Nikomedia városát választá lakásául. Elbocsáttatása legkisebb political környüllalásokkal sincsen egybefüggésben. Maga sem tartá ő magát eléggé alkalmasnak a' közönséges dolgok' viselésére, 's egy való-perben, mellyben ítéletet kelle hoznia, megtevesztette a' dolgot, 's ez minden kedvét elvette. Igazságos voltának jeléül említik, hogy midőn hívalából kilépett, minden vagyon harmincz Piaszterből állott, 's úti pénze sem volt. Mellyet megtudván a' Szultán 20,000 Piasztert adatott neki, 's hónaponként 15,000 Piasztert rendelt számára.

Alinak az ő követőjének ügyességéről, a' legnagyobb bélátású miniszteri személyek is, a' legnagyobb tisztelettel szóllanak. A' benne vetett bizodalmat különben majd a' következés mutatja meg. Annyi igaz, hogy hívatala' viseléséhez jól elgondolt plánummal 's fundamentomos előkészületekkel kezdett. A' mint látszik, az eddig volt Reis-Efendi sem esik már el hívatalatól.

A' Fő-város csendességének fentartásában nagy segítségére van az új Nagy-vezérnek a' mostani Jantsár-Aga. — Alig volt olly időpont, mellyben a'

Jantsárok annyira korlátok között tartattak volna, mint mostanában.

Egy Corfuból Mártz. 15d. indult tudositásnak kivonását közli az Oesterreichischer Beobachter Apr. 23d. a' következőkben:

A' Cambrián Fregát Kapitány Hamilton' vezérlése alatt Mártz. 13dikán érkezett Corfuba. Napoli di Romania általadatasakor, a' mint tudva van, ez a' Kapitány menté-meg a' török őrizetnek egy részét. Ezen tettnek közelébbi környüllalásai, azon elhatározottság, vitézség és okosság, mellyel ez a' Tiszt mind azokat az akadályokat és veszedelmeket meggyőzte, mellyekkel küzdenie kellett, hogy a' már egyszer magára vállalt felebarati szeretet' munkáját végrehajthassa, itten közönségesen magasztaltatnak. Az ánglus Ujságok kötelessége, azokat Publicumoknak tudokra adni.

Generális Maitland, Lord-Helytartó Mártz. 4d. nyitotta-meg a' második Jóniai Parlamentumot egy nevezetes beszéddel. Az előtt való nap, az eddig volt Praesidens Theodoky helyébe, Marino-Veja neveztetett a' Jóniai Szigetek Senatusa Praesidensévé.

Mártz. 7d. Generális Maitland elindult Corfuból a' Rochefort Linea-hajóval és a' Cambrian Fregáttal, 's Maltán és Genuán keresztül, a' száraz földre 's hihetően Angliába szándékozott. Elindulása előtt helytartójának nevezé Generális Adamot. Az elébb nevezett Helytartó csen-

dességben 's napról napra nevedő kedvező állapotban hagyá oda a' jóniai szigeteket, 's ez az ő bölcsességének 's kormányozásbeli állhatatosságának legnagyobb dícséretére szolgál, minthogy a' mult esztendei heves lázzadások után, efféle nyugalmas állapotot alig lehetett reményleni.

Generális Maitland' elindulása után, azt hallánk felőle, hogy darab ideig Zante szigetében tartózkodott, 's ottan az Insurgensek Deputátusának, ki a' Portával valahára lehető megbékélés iránt, némelly plánumokat közlött vele, hosszas audientziát adott.

A' többször említett Helytartónak elutazása előtt nagy mozgás és rendetlenség uralkodott az általellenben fekvő török tartományokban. Azon szerencsétlenségek, mellyek a' török seregeket Mesalongi előtt 's onnan visszavonultokban érték, 's még azon bizonytalan gondolkozás, mellyel az Albaniaiaknak nagy része tele van, mindennemű félelmeket gerjesztének az ezen tartományokat fenyegető veszedelmek felől. Nevelte a' közönséges félelmet, midőn Reschid és Omer Basák Febr. utolsó napjaiban kihírdették, hogy Prevesa városát egynéhány ezer emberrel elfoglalják, 's ezen feltett szándékjokat, az ottani tiszti-hivatalok' 's idegen Consulok' minden ellenzéseik mellett, részszerint végre is hajtották, 's midőn az a' hír is bizonyossá leve, hogy a' Mesalongibeli Insurgensek hatalmas készüléteket tesznek, mellyeknél fogva Prevesát, szárazon és vízen egyszerre megtámadhassák. A' száraz expediciónak ugyan kevés hitelt lehetett adni; hanem a' tengeri ostromtól annál inkább rettegett minden.

Ezen félelmek azonban most már mind elenyésztek. Tudva van ugyan is, hogy Mesalongiban, magok az Insurgensek között is egyenetlenségek uralkodtak, 's ne-

vezetesen a' fenyegetődző Vezérek Moreába visszamentek, hogy hasznaikat ottan, ellenkezőjük ellen védelmezessék. A' nevezett Basák is kijelenték már Prevesában, hogy ezen városban nem tartanak meg többet seregeik közül 400 embernél. A' Scutari Basának (éjszaki Albániában) meghagyatott, hogy egész hadi erejével déli Albania' védelmére menjen. — Általjában mindenfelé tétetnek a' készülétek az új táborozáshoz, hanem itten még is mind azzal a' reménységgel vagyunk, hogy békességes egyezés vet véget a' vérontásoknak.

A' Moreai tudósítások igen szomorúak a' Törökökre nézve. Rég olta értésünkre esett, hogy a' Korinthusi őrizet-sereg, hátrahagyván néhány száz embert a' Citadellában, onnan kimarschírozott olly véggel, hogy magát Patrasba vehesse. Most azonban hiteles tudósítások hozák a' híret Zantéből, hogy az említett 3500 emberből álló őrizet-sereg, midőn szinte fele utját megtette volna, egy szoros útra szoríttatván, ottan capitulálásra kényszerített, 's azután csakhamar lenyakaztatott. (Az utóbbi levelünkben közlött Konstantzinápolyi tudósítás 1200 emberre tevé ugyan ezen őrizet-sereg' számát.)

Napoli di Romaniában számos szomszéd városok és helységekbeli lakosok telepedének-le, hogy az általadás alkalmatosságával az Insurgensek' kezére került nevezetes prédához, jussaikat fenntarthassák. Ez a' préda egy mecsetben tartatott, olly czéllal, hogy majd a' kormányt-vivők' részére a' többet ígerőknek eladattatik. Febr. 28d. azonban heves lázzadás kerekedett, 's a' nép szószóllóji kinyilatkoztaták, hogy: „mivel a' Kapitány Urak a' Navarini, Tripolizai és Korinthusi asztaloknál egyedül vendégeskedének, igen illendő, hogy most azokat érje már a' sor, a' kik őket megbízták.“

Ezen nyilatkoztatással béröntötték a' me-
 esetbe, 's az ottan lévő prédát csakha-
 mar elfoglalák. Azt mondják hogy ezen
 prédából, egész esztendeig el lehetett
 volna tartani az Insurgensek' hajós-se-
 regeit.

Spanyol Ország.

Apr. 2dikáról következő tudosítá-
 sokat hoztak a' Madriti Ujságok: „Gali-
 ciának lakosai annyira felzendültek, hogy
 a' mint hallik, Sannagótól szinte Ponfer-
 ráig nincsen egy falu is, melly fel nem
 lenne fegyverkezve. A' Royalisták min-
 den nap megverekednek a' constitútiós
 katonákkal; egy szóval egész Galicia ki-
 nyilatkoztatá magát a' constitútiós syste-
 ma ellen, 's ez az oka, hogy ottan a'
 katona- és adó-szedést végre nem lehe-
 tett hajtani. — Beneventei levelek jelen-
 tik, hogy onnan egész Galiciáig minde-
 nek forrásban vannak. Azon előmenetel-
 nek következésében, mellyet Portugalliá-
 ban tesznek a' Royalisták, vége a' keres-
 kedési egybeköttetéseknek Zamorán ke-
 resztül. — Valenciától fél órányira van-
 nak a' Royalisták. — A' lázzadás' lelke
 mind inkább - inkább kezd lábra kapni
 Valenciában. — Cataloniában sok Con-
 stitútiósok általmentek a' Royalistákhoz.
 — Navarra és a' Baski tartományok nem-
 különben lázzadásban vannak, nem akar-
 ván elveszteni régi jussaikat; egy szóval
 a' Király' ügye mellett való felkelés, ele-
 ctromi szikra gyanánt kezd terjedni az
 egész Országban. — Eppen most hallánk
 Portugalliából, hogy Silveira, minden el-
 lentállás nélkül bément Oportóba.“

A' Madritban „Király ügyvédője“
 név alatt megjelenő Ujság egy értekezést
 közöl ezen felírás alatt: „A' királyi fami-
 lia' távolléte“, 's abban a' többek között
 így szól: „Mártz. 19 és 20dik napjai,
 szomoruan hatottak a' Madriti népre. Jól-

lehet bizonyos volt már a' királyi fami-
 liának elütazasa, még is hihetetlennek tar-
 totta azt a' nép, minthogy bennünket
 semmi veszedelem nem fenyegetett, 's
 az idegenek sem lépének még bé hatá-
 rainkra. Mártz. 20d., a' mellyre az in-
 dúlás határozott, már hajnal előtt, Lo-
 vas- és Gyalog-osztályok foglalák-el a'
 Fő-városnak különböző pontjait. A' con-
 stitútiós-piacz 's a' királyi lakás' udvara-
 rakva voltak ágyúkkal, 's a' St. Vicenti,
 Toledo-i és Segoviai kapukon Lovasság
 állott őrt. Már szinte feljött a' nap, mi-
 dőn borzadózva tapasztalá a' nép, hogy
 sem szekerek sem más úti készületek
 nincsenek a' királyi vár' fő bójárásai kö-
 rül; hanem csakhamar híre futamodott,
 hogy a' Király a' vár' nyugoti oldala fe-
 lől indult-el, a' hol különben senki sem
 szokott járn. Ezzel tüstént a' Segovia-i
 és Toledo-i hidak felé tódult a' sokaság,
 's a' Manzanares vize partja' mentében,
 szakadatlanul így kiáltozott: Éljen a' Ki-
 rály! Éljen a' királyi familia! jelét ad-
 ván ez által, mennyire szomorú érzéssel
 veszi Madrit városának nagyobb része
 Ő Felségeknek elütazásokat. Kiesik a'
 toll kezünkből, ha elgondoljuk azt a' nagy
 bánatot, melly nem csak mindennek áb-
 rázatján látszott, de szóval is hallatott,
 midőn az utazó-szekerek eltűntek a' nép
 szeme előtt. Egyik rész a' fegyveres se-
 reget kárhoztatá, azt állítván, hogy fog-
 va van a' királyi familia, 's kétségbe lát-
 szott mintegy esni a' felől, hogy az a'
 vigasztalása lehessen valaha, melly sze-
 rint láthassa még egyszer ezen felséges
 személyeket; a' más rész szótlán 's bá-
 natos lélekkel hallgatott. Ezek azon ré-
 múlték-el, hogy elhagyott úton titokban
 vitetett-el a' királyi familia; amazok a'
 szerencsétlen Monarchát sajnállották, ki
 beteg ágyából hurczoltatott-ki, 's prédá-
 jává tétetett az utazás alkalmatlanságai-
 nak.“

A' Király' elutazásáról emlékezvén, illő megismertetnünk Olvasóinkkal Sevillát is, a' hova utazik 's a' Cortesek is követik. Sevilla, Fő-város Andalusziában, fekvése igen alkalmas, klímája egészséges, határa termékeny; Spanyolországban a' legnagyobb város; formájára nézve kerekded. Amerika' feltalálása után, egybefüggésben lévén a' Guadalquiviernél fogva a' tengerrel, csakhamar az új világ kincseinek lerakó-helyévé leve Sevilla, 's ez a' környülállás a' várost természetesen igen felelevenítette. Az útszák alig foghaták-bé a' szorgalmatoskodó vándorlókat, 's volt olly idő, midőn 130,000 ember foglalatoskodott csupán a' Selyem-Fabrikák körül, mellyek idővel Valenciába tétettek-által, hol a' selyembogarak jobban tenyésznek. Az akkori világ' kereskedését most nagy részint Cadix és St. Lucar városai folytatják. Sevilla' népessége így apródonként 25,000-re olvadt; hanem azért vannak pompás épületei, mellyek kellemes lakásul szolgálhatnak. Az Alcazar várbeli kertek amphitheatrumi formában állanak, 's a' nyár' hévsége ellen hívesítő-helyekre talál benne az ember. Számos térek és folyosók legeltetik a' szemet gazdagon termett myrtusokkal, jázminokkal és narancsokkal. A' legnagyobb és legszebb hely az Almeda, melly öt élőfa folyosókkal és vízcsatornákkal ékeskedő sétáló. Van benne még három szökő-kút és két álló-kép faragott kőből, mellyeknek egyike Herculest ábrázolja, ki a' város fundálójának tartatik, a' másik pedig Julius Caesart, mint a' ki a' várost újra helyreállította. — A' híres Dohány-fabriká is itten van, rendkívül nagy kiterjedésű épületeivel. — A' fő templom egy a' legszebbek közzül Európában, 's többféle kincsei vannak. Sok Monarchák' holttestei fekszenek itten; de legnevezetesebb a' Columbus Kristóf koporsó-köve a' chorus

előtt ezen felírással: „Columbus új világot szerzett Castiliának és Arragoniának.“

~~~~~

St. Jean de Luzból írják, hogy Generális Espagne Asturiála, Generális Quesada pedig Navarrába Apr. 4dikén rukkoltak-bé. Generális Longa Apr. 7d. szándékozott ugyancsak Navarra felé. — Marschal Moncey Márz. 23d. Generálstabjának számos Tisztjeivel Bellegardeba (egy francia határszéli erősségbe) ment, 's azon helyet a' legnagyobb gondossággal megvizsgálta.

Déli Francia Országból jelenti egy levél Apr. 8dikán: „Olly híreket vevénk, hogy Perpignan tájékára számos Regementek érkezének, mellyek a' keleti Pyrenaeumi Ármadához rendeltettek. Mihelyt ezek oda megérkeznek, tüstént rendbe is szedetnek, 's a' nevezett Ármada' Divisióji között felosztatnak. Apr. közepére teljesen organisaltatnak ezen Regementek, 's azzal a' Marschal Moncey vezérlése alatt lévő Ármada, tüstént megtámadólag kezdi-el hadi mozdulásait. A' nevezett Ármada, a' Curial, Damas és Donnadiu Generálisok osztályain kívül, a' Generális d' Eroles spanyol Ármada-részét is magába foglalja, melly az utóbbi hetekben jóformán megszapordott, 's mintegy 9000 emberből áll.“

Az Universal így szól Márz. 29d.: „Meg vagyunk hatalmazva annak kinyilatkoztatása végett, hogy a' Lisbonából ma estve érkezett Kurir olly hivatalos tudositást hozott, melly szerint a' Portugalliai Cortesek helybehagyták a' spanyol és Portugalliai Minisztereknek azon egymás között kötött különös egyezését, mellynélfogva mind két Nemzetnek Insurgensei üldöztessenek, 's ezen egyezést a' Portugalliai Király is elfogadta. — Az egyezésnek minden czikkelyei a' legszorosabb költsönösségen fundáltatnak. Leg-

nevezetesebb pont benne az, hogy ha az Insurgensek' üldöztetése megkívánja, azon esetben mind a' spanyol mind a' Portugalliai seregek, általhághatják tulajdon földöknek határát 's a' szomszéd Országba bémehetnek."

Apr. 14d. két hadi tudósítást közöl a' Moniteur, egyiket Apr. 7dikéről az Iruni, a' másikat Apr. 9dikéről az Oyarzuni Fő Hadiszálásról. Az elsőben a' Bidassoán való általmenetel 's az akkor történt dolgok adatnak-elő. A' második tudósítás egészen ujság lévén, azt teljes kiterjedésében közöljük, a' mint következik:

„Generális Bourke erősen körülfogta Sz. Sebestyén városát. Az általa küldetett békekövet, puskalövéssel fogadtattott. Erre a' mi seregeink a' várost fedező tetőket foglalák-el, 's az ellenséges seregeket az erősségbe való visszavonulásra kényszeríték. Békételenül várak seregeink az egybecsapást, 's alig tudák őket Generálisaik 's Tisztjeik tartóztatni."

„Új helyezetéből másik békekövetet küldött Generális Bourke, 's ez már elébocsáttatott. 'S midőn a' városi Kormányozó azon ellenvetést tenné, hogy seregeink használák az alkalmatosságot az elébbnyomulásra, Generális Bourke azal bizonyítá becsületes viseletünket, 's a' Kormányozó részéről az ellenkezőt, hogy a' seregeket 200 lépéssel tüstént hátrább parancsolá. Visszatérvén a' békekövet, kettőztetett tüzzel estek seregeink az az idő alatt az ellenség által elfoglaltatott helyeknek, 's azt újra az erősségbe szorították.

„Egy órai szűnés után, három Bataillonnal rontott-elő az ellenség, 's a' városból és Citadellából 15 ágyúval jó formán kezdett dolgozni. Hanem a' 22d., 25d., és 30d. Linea-Regementek' Bataillonai, d' Albignac és Marguerye General-Majorok' vezérlése alatt, nyomon visszaverték."

„Seregeink' indulatja hasonlíthatatlan; közember, Linea - tiszt, Generálistábeli Tisztség, mindnyájan egyformán teljesíték kötelességeket. Illy felkiáltások között: Éljen a' Király! szakadatlanul viaskodtak az ő hív jobbágyai, 's ezzel válaszoltak a' pártosok' lármájára. Magokat megkülönböztettek jeleli-ki Gen. Lieut. Bourke, Oberstlieutenant Labité, Ő kir. Herczégse' Adjutánsát, ki szünet nélkül a' viadal közepette forgott, Bataillon Commendans Depauxot és Kapitány Doussiérest a' Genie - kartól."

„Részünkről valami húszan estek-el és sebesítették-meg; az ellenség veszteségének többnek kell lenni, minthogy két ízben veretett-vissza."

„Ő királyi Herczégse az ütközet helyén osztja-ki hólnap a' jutalmakat azon Tiszteknek és közembereknek, kik magokat leginkább kimutatók."

„Az Armada Fő-Hadiszálása hólnap Ernaniában, bolnap után Tolosában lesz."

„Az Oyarzuni Fő Hadiszáláson, Apr. 9d. 1823.

Gróf Guilleminot,
Major - Generális.

Francia Ország.

Legnevezetesebb történet lévén mostanában a' politicus világban, a' francia Armadának a' Bidassoa vizén lett általköltözése, ezennel közlünk még egy levelet, melly Bayonneból Apr. 7d. következő módon adja-elő a' már többször megírt dolgot: „Ma reggel ment által a' francia Armada a' Bidassoa vizén, egy szívvel-lélekkel így kiáltván-fel: Éljen a' Király! Az előtt való nap 800 Hitármadabeliek mentek keresztül a' Trappista vezérlése alatt 's elfoglalván a' St. Martial hegyét, a' hajó-híd' építését bátorságossá tevék. Dél tájban a' Sándor

Császár Regiment mutatá magát az Iruni tetőkön 's úgy látszott, mintha gátolni akarná az által menetelt. Az idegen Legionnak, egy 100 emberből álló osztálya (általában mind francia szökevények) leszállott három-színű zászlójival a' Bidasoához, 's a' 9d. könnyű gyalog Regimentbeli katonákat borral kínálta és elkövetelt minden módokat, hogy oket hűségekben megtántoríthassa. De ezek semmit el nem vettek, 's egy szóval sem feleltek a' hozzájuk intézett késztetésekre. Tanúja lévén a' jelenésnek Generális Vallin, egy ágyút elővonatott 's kártáccsal megtölteté. Míg a' Pattantyúsok a' töltés körül foglalatoskodának, a' szökevények szüntelen ezt kiáltozák: Éljenek derék Pattantyúsaink! Éljenek barátaink közöttök! Midőn pedig Generális Vallint látnák lovagolni a' part felé, így kiáltottak-fel. Éljen Napoleon! Mellyre a' Generális ezen feleletet adá, mellyet tüstént embereink is visszazonozának: Éljen a' Király! 's azzal tüzet parancsolt adatni. Az első lövés tíz embert, a' második hármát terített földre. A' többiek a' hegyek közzé vevék magokat. Egy Compania Karabélyosság ugyancsak a' 9d. Regimentből hajóra kapott 's üzni kezdé a' futókat, de a' kiket szint' úgy bé nem érhetett, valamint a' Sandor Császár Regiment sem, melly hasonlóképen nem tartotta tanácsosnak az ottan állást, hanem Ernani felé visszanyomúlt, úgy hogy seregeink még azon éjjel bémehtének Irunba. Az Ármada ez idő szerint sebes marschban van Pamplona, Tolosa és Sz. Sebestyén felé, 's mindenek kedvező szerencsével bíztatnak. A' szoros hadi fenyték, melly a' seregek között uralkodik, megigazolja azon jó vélekedést, mellyel van irantok a' Spanyoloknak nagyobb része."

Egy Apr. 10d. költ királyi határo-

zásnak következésében, azon Francziák, kik előbbeni különöst engedelemmel lépven spanyol szolgálatba, most azon seregek között volnának, mellyek a' Francziák ellen való hadakozásra rendeltettek, köteleztetnek elhagyni szolgálatjokat, 's haladék nélkül visszatérni hazájokba. A' kik engedelem nélkül szolgálnak a' spanyol seregek között, azok is ugyan erre köteleztetnek. A' kik pedig az ellenségeskedések' elkezdése után is megmaradnának a' spanyol szolgálatban 's a' Francziák vagy azoknak Szövetségesei ellen harczolván, elfogattatnak, az ezen esetről hozott törvények szerint büntetettnek.

A' Király Apr. 10d., Hadi-miniszter Vicomte Digeonnak dolgozott, ki az nap reggel a' Pyrenaeumi-Ármadától érkezett hivatalos tudósításokat vitte-meg Ő Felségének. Dél után kikocsizott Ő Felsége, mellyet már rég olta nem cselekedett.

A' Generálissimus Herczeg' egyik napi parancsolatja szerint az rendeltetik, hogy ezentúl Kereskedő-Kurírok se bocsáttassanak Spanyol Országból a' Pyrenaeumokon keresztül.

Marschal Victor még Bayonneben volt Apr. 7dikén.

A' Puy de Domei Journal szerint, Riomba és Clermontba, egy a' Párizsi posta-szekérrel utazó személynek elfogatása iránt jöttek parancsolatok. De a' mint van, jókor megsejtette a' dolgot az utazó, 's kikerülte elfogattatását. — Tournusban, Macon mellett lármás jelenés történt. Két Tisztet a' 8d. Regimentből, kik egy osztály katonaságot vezettek a' Pyrenaeumi Ármadához, egy fél-zsoldban lévő Tiszt 's néhány Polgárok csúfolni kezdettek egy kávéházban; az osztályból oda ugrik egynehány legény; a' helybeli polgárok az öveik' segítségére sietnek, 's e' szerint egy kis csetepaté történt. A' kik a' lármát indították, elfogattak.

A' Deputatusok Kamarájának Apr. 12d. ülésében jelentés tétetett a' rekrutáknak korábbi kiállításokról a' végett, hogy ha a' szükség kívánná, egy Tartalék-ármada formaltatnék, 's az ebbeli törvény-javallásnak kevés változtatásával, a' jelentésnek elfogadása ajánlatott.

Apr. 15d. reggel Strasburgban következő telegraphusi tudósítás tétetett közönségessé, mellyet a' belső Minister közölt az ottani Praefectussal: „Telegraphusi hivatalos-jelentés. Párizs, Apr. 14d. Strasburgba érkezett estveli 4 1/2 órakor. Az Ármada mozgásai mind egyre folynak. Az Avantgárda Apr. 9d. fél napi járó földel volt túl Tolosán, mellyet Marschal Oudinot a' második sereggel elfoglalt. Generális Bourke szorosán körülkerítette Sz. Sebestyént. A' nagy Fő Hadiszálásnak Apr. 11d. kell megérkezni Tolosába.“

Portugallia.

A' Státus-ujság Mártz. 20d. csak amúgy elhányva-vetve szól a' Mártz. 13d. és 14d. napjain történt viadalokról, mellyek a' constitútiós seregek' részére igen szerencsétlenül ütöttek-ki. Hanem magános tudósítások szerint tudva van, hogy négy Vadász-Batalion és egy Linea-Regement, Brigadéros Pampluna vezérlése alatt, csaknem mind levagdaltatott, szélyeloszlatott és elfogattatott. Ezeket Amarante a' Chavesi térre csalogatá, hol 600 Lovasság előjövén rejtek-helyéből, hatalmasan reájok csapott a' Vadászokra, kik vitézül védelmezék ugyan magokat, de bagnét nélkül a' Lovasság ellen nem boldogulhatának, 's ennek következése leve az előljáró-sereg' szélytoszlása. Rego más nap az Insurgensekkel csapott-egybe, 's költsönös veszteség után, kén-telen leve Amarante városában öszvehúzni erejét.

Spanyol Amérika.

Havannahi tudósítások szerint, mellyek Febr. 15d. indultak 's az ánglus Levelekben Apr. 8d. közöltetnek, úgy látszik vége Yturbide uralkodásának Új-Spanyol Országban. A' koronát, mellyet maga tett-fel, maga tette le is, 's magános életre tért-vissza. A' helyébe állott Igazgatás, az Igualában 1821 elején meghatározott plánumnál fogva, nagy kémélléssel bánik a' volt Császárral.

Apr. 24d. a' Státus-papirosainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 82 5/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal 41 1/16; Sorsvonásos Költsön 1820ról 100f. C. P. — ; Ugyan az 1821ről 100f. C. P.; Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 36 1/2 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia 900 for. C. P.

Erdeley.

A' Maros-Vásárhelyi Provinciális Betegek Háza' Előljáróji tartozásoknak ismerik az ezen Intézet Joltévőjinek sáfarkodásokról a' következőkben számolni:

Ezen Intézet' felállítottásától fogva u. m. 1812 eszt. Jan. 21dikétől, 1817 eszt. utolsó napjáig vétettek-fel betegek mind-össze 328-an.

Ezek közül holtanak-meg		—	23
1818d. esztben	vétettek-fel	—	86
—	holtanak-meg	—	5
1819d. esztben	vétettek-fel	—	102
—	holtanak-meg	—	5
1820ban	vétettek-fel	—	97
—	holtanak-meg	—	4
1821ben	vétettek-fel	—	106
—	holtanak-meg	—	8

1822ben vétettek-fel — — 130
 — holtanak-meg 7

melly szerint ezen esztendőök alatt
 vétettek-fel öszveséggel 849 betegek
 és ezek közül holtak-meg 52.

Jelentés az 1822d. esztendőről.

Ezen esztendőben vétettek-fel és gyógyítottak 130, kik közül meggyógyultak 114; megholtak 7; maradtak-benn 9.

Ezek között voltak fizelő betegek, kik az orvosságon kívül napjára 20 xrt fizetnek V. Czban 25; szegények, kik ingyen tartattak 105.

Mindnyájoknak napi tartások teszen 3019 napokat, a' Beteg-gondviselőé, Főzőé, Szolgálóé pedig 730 napokat.

Ezeknek tartásokra, a' Jóltévőktől adatott natura-lékon kívül, úgy szintén fára, edényekre, reparatiokra's a' t. költek — 933 f.

Orvosságokra, levonva a' Patikárius Brandekker Simon által ingyen adatott 50 Rf. árú orvosságok árát, költ — — 379 f.

Az Orvos, Chirurgus, Perceptor, Gazda és Cselédek fizetése tesz — 549 f. 42 xr.

E' szerint az egész költség 1861 f. 42 xr. VCz.

Jövedelem volt:

- 1) Az Intézet tőkepénze' Interestesséből, megjegyezve, hogy restantiák is maradtak: — — — — 1229 f. 12 xr.
- 2) Bálókból, Játékokból, és apróság adományokból 266 f. 56 —

3) A' fizető betegektől — 237 f. 22 —

Ezen esztendőben az Intézet Fundusa semmi új adománnyal nem öregbedett!!

Meg teszik ezekből mind az, hogy ha lassan is, csak ugyan gyarapodott ezen Intézet; mind pedig az, hogy a' fundushoz képest mennyiben felelt-meg rendeltetése céljának.

Buzduljanak-fel Hazánkiai ezen hasznos Intézet elősegéllésére! Áldozatok nélkül az ilyen köz jóra célzó Intézetek nem gyarapodhatnak. A' köz jónak előmozdítására valamit tenni minden Hazafinak kötelessége. Senki sincsen a' ki valamit ne szakaszthatna. Jobb akár mi keveset mint semmit sem áldozni a' köz jóra: mert a' sokfelől jött segedelmek summája, ha csekélyek is azok, nevezetes lesz. Az ilyen Intézetek előmenetelének legnagyobb akadályja az, hogy a' kik azokat sokkal nem segíhetik, vagy segíelni nem akarják, elmulatásból, vagy helytelen szeméremből kevés segedelmeket is megvonják, és a' buzgó Jóltévők, kik mindenkor kevés számmal vagynak, nagy áldozatokkal sem elégségesek mindent a' mi szükséges megtenni. Csak buzgóság, erős akarat, és egyesített erő legyen, minden hasznos Intézeteink virágozni fognak.

Zeyk Dániel. N. D. Pr.

Posta-eladás.

A' Liskai Cs. Kir. Posta-Hivatal (a' Fels. Kir. M. Helytartó Tanács' kegyes engedelmeiből) a' hozzá tartozó Házzal, Földekkel, Rétekkkel, Szőlőkkel, Gyümölcsös-kertekkel együtt, vagy azok nélkül eladó. A' venni akaró értekezhetik iránta Liskán a' Cs. Kir. Posta-Hivatalnál.